

Mekong River Commission

Office of the Secretariat in Phnom Penh (OSP)
576 National Road, #2, Chak Angre Krom,
P.O. Box 623, Phnom Penh, Cambodia
Tel. (855-23) 425 353. Fax (855-23) 425 363

Office of the Secretariat in Vientiane (OSV),
Office of the Chief Executive Officer
184 Fa Ngoum Road,
P.O. Box 6101, Vientiane, Lao PDR
Tel: (856-21) 263 263. Fax: (856-21) 263 264

ข่าวประชาสัมพันธ์

คณะกรรมการแม่น้ำโขงได้รับแจ้งอย่างเป็นทางการถึงการเสนอทำโครงการบนแม่น้ำโขงสายหลัก

คณะกรรมการแม่น้ำโขง (MRC)

ได้รับแจ้งอย่างเป็นทางการจากรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวถึงโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำบนแม่น้ำโขงสายประธานในแขวงไซยะบุรี

ซึ่งถือได้ว่าเป็นโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำโครงการแรกบนแม่น้ำโขงสายหลักหรือสายประธาน (mainstream) ซึ่งอยู่ปลายน้ำจากประเทศจีน โครงการนี้จะมีสามารถในการผลิตไฟฟ้าได้ 1,260 เมกะวัตต์ โดยไฟฟ้าที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะเป็นการผลิตเพื่อป้อนความต้องการพลังงานของประเทศไทย จากอำเภอเชียงแสนในประเทศไทยถึงนครหลวงเวียงจันทน์ในประเทศลาว

มีโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำที่กำลังถูกเสนอเพื่อสร้างบนแม่น้ำโขงสายหลักรวมทั้งสิ้น 6 โครงการ ถึงแม้ว่าข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการที่ถูกนำเสนอเหล่านี้จะได้ถูกนำเสนอให้แก่ประเทศสมาชิกของ MRC บ้างแล้ว

การแจ้งอย่างเป็นทางการสำหรับโครงการไซยะบุรีถือเป็นการปฏิบัติครั้งแรกที่ทำให้เกิดกระบวนการในการนำระเบียบการปฏิบัติของ MRC ไปใช้ในเรื่องของขั้นตอนการแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้าและข้อตกลง (Procedures for Notification, Prior Consultation and Agreement, PNPCA)

กระบวนการหารือล่วงหน้า (prior consultation process)

นั้นเป็นขั้นตอนการปฏิบัติที่จกต้องกระทำตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืนปี 1995 ที่กำหนดไว้ว่าประเทศสมาชิกจะร่วมกันทบทวนโครงการเช่นต่างๆ

ที่เสนอสร้างบนแม่น้ำโขงสายหลักเพื่อให้บรรลุฉันทมติว่าโครงการดังกล่าวควรจะดำเนินการต่อไปหรือไม่ ถ้าดำเนินการต่อจะกระทำภายใต้เงื่อนไขอะไรบ้าง

Mr. Jeremy Bird หัวหน้าเจ้าหน้าที่บริหารของสำนักงานเลขาธิการ MRC กล่าวว่า การวิเคราะห์รายละเอียดและประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประเทศสมาชิกหาข้อสรุปร่วมกัน ได้คงใช้ระยะเวลาประมาณ 6 เดือน

ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน ปี 1995 ได้กำหนดให้มีระเบียบปฏิบัติเรื่องการแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้าและข้อตกลง (PNPCA) ซึ่งกำหนดไว้ว่าประเทศสมาชิกจะต้องแจ้งต่อคณะกรรมการร่วมของ MRC (Joint Committee) ในกรณีที่มีประเทศมีความประสงค์ที่จะมีโครงการพัฒนาสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ใดๆ (เช่น โครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำ) บนแม่น้ำโขงสายหลักหรือแม่น้ำสาขาของแม่น้ำโขง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าโครงการดังกล่าวอาจจะสร้างผลกระทบข้ามเขตแดนต่อประชาชนหรือสิ่งแวดล้อมที่อยู่ปลายน้ำ

โครงการไซยะบุรีนั้นเป็นเพียงหนึ่งในหลายๆ โครงการที่ถูกลำเสนอสร้างบนแม่น้ำโขงสายหลัก ในช่วงปีที่ผ่านมา MRC ได้มอบหมายบริษัทที่ปรึกษาให้ทำการศึกษา “การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (SEA)” ของโครงการต่างๆ ที่ถูกลำเสนอขึ้นมารวมถึงผลกระทบของเขื่อนทั้งที่สร้างเสร็จสมบูรณ์แล้วและอยู่ในแผนที่จะสร้างเพิ่มเติมใน ประเทศจีน

SEA นั้นถือเป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมการของ MRC ในการนำกระบวนการ PNPCA ไปปฏิบัติ รายงานการศึกษานี้จะเสร็จเรียบร้อยในต้นเดือนตุลาคมปีนี้ Mr. Jeremy กล่าวว่ารายงานการศึกษานี้จะให้ข้อมูลรอบการวิเคราะห์อย่างละเอียดในเรื่องประโยชน์ที่จะได้รับความเสียหายและผลกระทบของโครงการต่างๆ ที่นำเสนอรวมถึงผลกระทบสะสมและข้อมูลเกี่ยวกับการกระจายของค่าใช้จ่ายและแบ่งปันประโยชน์ที่จะได้รับ

การศึกษา SEA

ในครั้งนี้อถือเป็นการศึกษาที่ครอบคลุมกว้างขวางมากและจะสามารถใช้เป็นประโยชน์ในการเจรจาพูดคุยระหว่างประเทศสมาชิก MRC ทั้ง 4 ประเทศภายใต้กระบวนการ PNPCA ของโครงการไซยะบุรี

กระบวนการ PNPCA ถือเป็นกลไกที่เป็นทางการที่จะช่วยประเทศสมาชิกของ MRC ในการนำเสนอโครงการแต่ละโครงการให้ประเทศสมาชิกทั้ง 4 ประเทศร่วมกันพิจารณาในระดับภูมิภาค ในกรณีโครงการเขื่อนไซยะบุรี รัฐบาลของประเทศลาวได้แจ้งให้ MRC เริ่มใช้กระบวนการ PNPCA โดยในระหว่างกระบวนการดังกล่าว คณะกรรมการร่วมของ MRC อันประกอบด้วยตัวแทนจาก 4

เช่นเดียวกับโครงการพัฒนาสิ่งก่อสร้างอื่นๆ
ในโครงการนี้จะมีการพิจารณาถึงข้อได้ข้อเสียทั้งประโยชน์และผลกระทบที่จะได้รับ การศึกษา SEA
มีส่วนช่วยในการสร้างกรอบพิจารณาถึงขอบเขตที่จะสามารถลด บรรเทาหรือหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบได้
ซึ่งคณะกรรมการร่วมจาก 4 ประเทศจะร่วมกันพิจารณาประเด็นต่างๆ เหล่านี้ก่อนที่จะหาข้อสรุปร่วมกัน

ณ ปัจจุบันนี้มีโครงการพัฒนาจำนวนหนึ่งที่เสนอให้มีการก่อสร้างบนแม่น้ำสาขาของแม่น้ำโขง
ซึ่งได้รับการพิจารณาภายใต้กระบวนการ PNPCA
แต่ในกรณีโครงการที่เสนอบนแม่น้ำโขงสายหลักหรือสายประธานนั้น
การพูดคุยเจรจาระหว่างประเทศจะต้องมีมากขึ้นภายใต้กระบวนการนี้
ก่อนที่จะมีการอนุมัติโครงการภายใต้กฎระเบียบของประเทศที่นำเสนอโครงการ

ข้อแตกต่างนี้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นในวงกว้างกว่าใน
กรณีของการสร้างเขื่อนบนแม่น้ำโขงสายประธานเช่นผลกระทบต่อ การอพยพของปลาและวิถีชีวิตของประ
ชาชน

บันทึกสำหรับบรรณาธิการ

คณะกรรมการแม่น้ำโขง (MRC)

เป็นองค์กรร่วมรัฐบาลซึ่งรับผิดชอบต่อความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน โดยมีกัมพูชา
ลาว ไทย และเวียดนามเป็นประเทศสมาชิก งานของ MRC ครอบคลุมด้านต่างๆ เช่น การประมงอย่างยั่งยืน
การพัฒนาการเกษตร การเปิดให้มีการเดินเรืออย่างเสรี การจัดการน้ำท่วมและอนุรักษ์ระบบนิเวศน์
 เป็นต้น

ยิ่งไปกว่านั้นคือการเตรียมรับมือกับผลกระทบในอนาคตอันเกิดจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโลก
อันก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมรุนแรง ภัยแล้งอันยาวนานและการเพิ่มระดับน้ำทะเล MRC
มุ่งที่จะก่อให้เกิดเวทีการสานสนทนาระหว่างรัฐบาลผู้ลงทุนภาคเอกชน รวมทั้งตัวแทนภาคประชาสังคม

เขื่อนไซยะบุรีมีที่ตั้งอยู่ที่ประมาณ 150 กิโลเมตร ลงมาทางใต้จากหลวงพระบาง ในประเทศลาว
เขื่อนนี้มีความสามารถในการผลิตอยู่ที่ 1,260 เมกะวัตต์ โดยความยาวของเขื่อนอยู่ที่ประมาณ 810 เมตร สูง
32 เมตร มีพื้นที่อ่างเก็บน้ำ 49 ตารางกิโลเมตร กักเก็บน้ำได้ 225 ล้านลูกบาศก์เมตร
ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะถูกส่งออกขายให้กับประเทศไทย
วัตถุประสงค์หลักของการสร้างเขื่อนไซยะบุรีคือการสร้างรายได้เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมให้กั
บประเทศลาว บริษัทผู้ก่อสร้างคือ บริษัท ช.การช่าง
ของประเทศไทยซึ่งได้มีการเจรจาตกลงค่าธรรมเนียมกับการไฟฟ้าแห่งประเทศไทย (EGAT)
ในเดือนกรกฎาคม 2553

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ

Tiffany Hacker, Interim Communication Advisor, โทรศัพท์ +856 20 56120695 หรือ +856 21
263263 ต่อ 4703 (Lao PDR) e-mail: damian@mrcmekong.org or Khy Lim, Communication Officer,
โทรศัพท์ +856 20 5622 8131 e-mail: khy@mrcmekong.org

www.mrcmekong.org